

Děvčata a chlapci,

*Ukončili jsme učivo o Evropě a začínáme v II. pololetí novou látku z ekonomického zeměpisu – **Obyvatelstvo planety**. Zásilné učivo je na dvě vyučovací hodiny. V úterý 2. 2. 2021 probereme on-line a dozvíte se další informace o postupu výuky.*

Téma č. 20 – Rozmístění obyvatelstva na planetě Zemi

1. 2. 2021

Stručný popis učiva a zápis do sešitů – to, co je zažluceno.

Rozmístění obyvatelstva na Zemi

Obyvatelstvo světa

- Původ člověk v Africe -> rod *Australopithecus* -> rod *Homo*
- *homo habilis* a *homo erectus* -> rozšíření z Afriky do Evropy a Asie
- *homo sapiens neandertalis* – v Evropě – slepá vývojová větev
- osídlování kontinentů od nejstarší doby kamenné
- Afrika -> Evropa -> Asie přes Beringův průliv -> Ameriky – přes ostrovy jihovýchodní Asie do Austrálie
- sběrači, lovci sobů a mamutů -> lidstvo má společný původ -> vznikají lidské rasy – všechny jsou si rovnocenné – rasismus – přeceňování rozdílů mezi rasami

Rasy

- **Europoidní rasa**
 - Evropa, severní Afrika (arabské obyvatelstvo), jihozápadní Asie, Indie, západní Sibiř, východní pobřeží Jižní Ameriky, Severní Amerika, Austrálie, Nový Zéland (mimo původní obyvatelstvo Ameriky, Austrálie a Nového Zélandu)
- **Negroidní rasa**
 - Afrika na jih od Sahary a Etiopie, tropická Latinská Amerika, původní obyvatelé Austrálie – aboridžinci
- **Mongoloidní rasa**
 - Východní, jihovýchodní a severovýchodní Asie, původní obyvatelé Ameriky
- **MÍŠENCI**
 - Běloch + černochoch = mulat
 - Běloch + indián = mestic
 - Černochoch + indián = zambo

Početní růst obyvatelstva

- 2011 – 7 miliard obyvatel na světě, 2020 – 7, 8 mld na světě
- Každý rok se zvýší počet obyvatel o cca 80 miliónů
- Od poloviny 19. století do poloviny 20. století se počet obyvatel zdvojnásobil
- **Neolitická revoluce**
 - Přejít lidstva od sběru a lovu k zemědělství
 - 7-6. tisíc př.n.l.
- **Průmyslová revoluce**
 - Od poloviny 18. století industrializace Evropy -> růst městského obyvatelstva

- **Demografická revoluce**
- Změny chování obyvatelstva vyvolané hospodářským a sociálním rozvojem
- Vysoká porodnost, snižující se úmrtnost – prodlužování délky života => ve vyspělých státech dochází k nízkému přírůstku obyvatelstva

Hustota osídlení je NEROVNOMĚRNÁ (5% souše=1/2 obyvatel), celosvětový průměr je 40 ob./km² (vypočítej hustotu zalidnění ČR).

Činitelé ovlivňující osídlení:

A) přírodní faktory:

- podnebí (srážky, teploty),
- vzdálenost od moře (do 200 km od moře žije 50% obyvatelstva na Zemi),
- nadmořská výška (do výšky 200 m. n. m. žije 60% obyvatel na Zemi),
- půdy (úrodnost, možnost závlahy),
- vegetace,
- suroviny (kovy, paliva, dřevo aj.).

B) socioekonomické faktory:

- těžba nerostných surovin,
- hospodářská vyspělost (migrace),
- historické faktory,
- komunikace,
- dostupnost služeb,
- urbanizace (stěhování lidí z venkova do měst).

Dělení:

A) neobydlené oblasti (15% obyvatel) – oblasti od 0 do 10 ob./km² Antarktida, pralesy, SLO, pouštní oblasti

B) nízká hustota osídlení (37% obyvatel) – oblasti do 10 do 200 ob./km² (vyhledej v atlase)

C) vysoká hustota osídlení (48% obyvatel) – nad 200 ob./km²

- **Oblasti vysokého zalidnění dle světadílů:**
- - Evropa: Anglie, Benelux, Porýní, sev. Itálie, Slezsko
- - Asie: SV Čína, Japonsko, Korejský pol., Indie, Bangladéš
- - Afrika: nilská delta, Bengálský záliv
- - Severní Amerika: SV + Z USA, JV Kanada,
- - Jižní Amerika: La Plata
- - Austrálie a Oceánie: JV Austrálie